

INTEGRÁLT VÍZHÁZTARTÁSI TÁJÉKOZTATÓ ÉS ELŐREJELZÉS

2016. február

- kivonat -

Készítette:

az

**Országos Vízügyi Főigazgatóság
Vízjelző és Vízrajzi Főosztály
Vízrajzi Monitoring Osztálya**

és az

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

**Budapest, Szeged
2016. február 10.**

1. HELYZETÉRTÉKELÉS

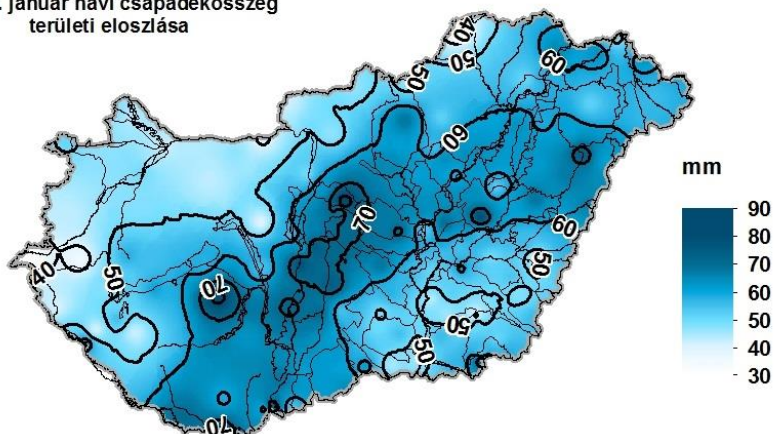
Csapadék

2016 januárjában a rendelkezésre álló adatok szerint az ország területére lehullott csapadék mennyisége 32 mm (Szentgotthárd-Farkasfa) és 85 mm (Vasad) között alakult. Az országos területi átlagérték 57 mm volt, ami 25 mm-rel (78%-kal) több a viszonyítási időszak (1971-2000) január havi átlagánál.

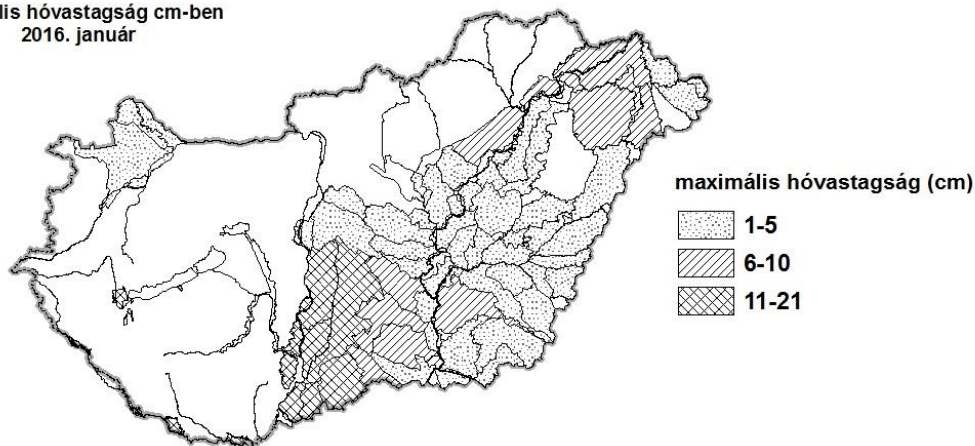
A január havi csapadékmennyiség az ország egész területén meghaladta az átlagot. Országos áttekintésben a januári átlaghoz viszonyított legnagyobb csapadéktöbblet (53 mm) Vasad állomáson fordult elő.

A januári csapadék egy része hó formájában érkezett. Síkvidékeinken összefüggő hótakaró alakult ki, aminek maximális vastagsága általában 1-10 cm között volt. Ennél vastagabb hótakaró (11-21 cm) borította a Nyugat- és Dél-Dunántúl síkvidéki területeit, valamint a Duna-Tisza köze nyugati-délnyugati részét. Síkvidéken a maximális hóvastagságot (21 cm) Drávasztára állomáson jegyezték fel.

A 2016. január havi csapadékösszeg területi eloszlása

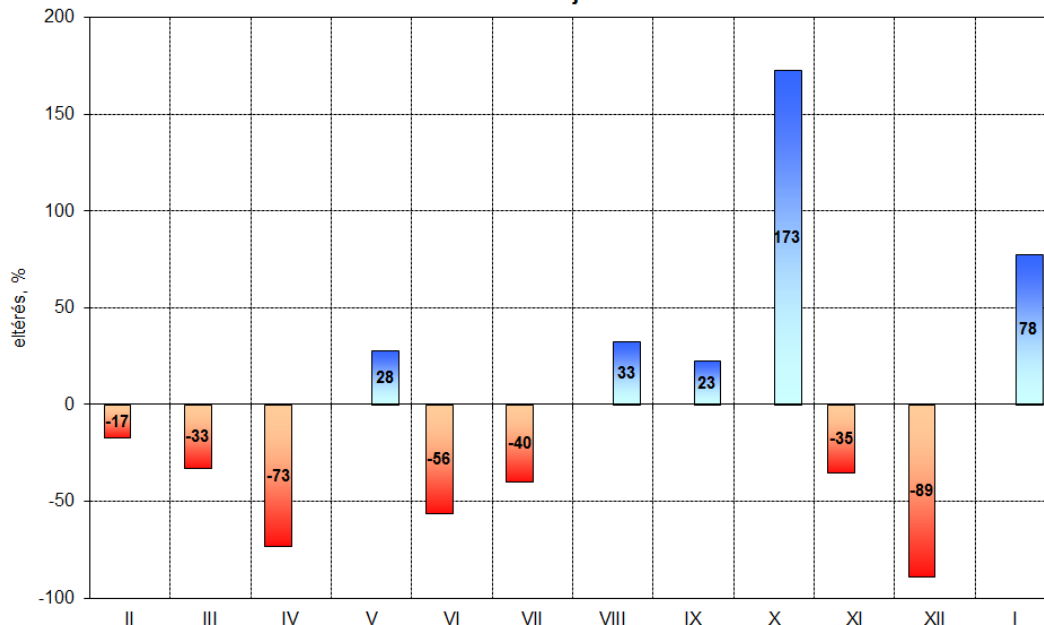

Maximális hóvastagság cm-ben
2016. január

Az alábbi szövegtáblában a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének sokévi átlagtól való relatív eltérését.

A havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (%) a 2015. február - 2016. január időszakban

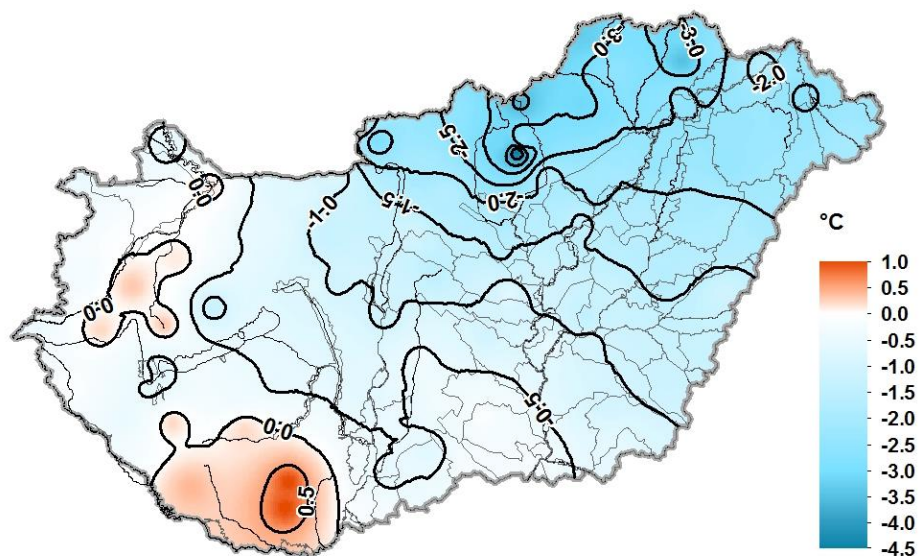
Léghőmérséklet

A január havi középhőmérséklet $-4,4^{\circ}\text{C}$ (Kékestető) és $0,7^{\circ}\text{C}$ (Pécs-Árpádtető) között alakult, az országos területi átlagérték $-1,2^{\circ}\text{C}$ volt, ami a sokévi (1971-2000) átlaggal éppen megegyezett.

A havi középhőmérséklet a Komárom-Siófok-Baja-Jásztelek-Pocsaj vonaltól északra kissé az átlagos alatt, az ország többi részén kissé az átlagos felett alakult.

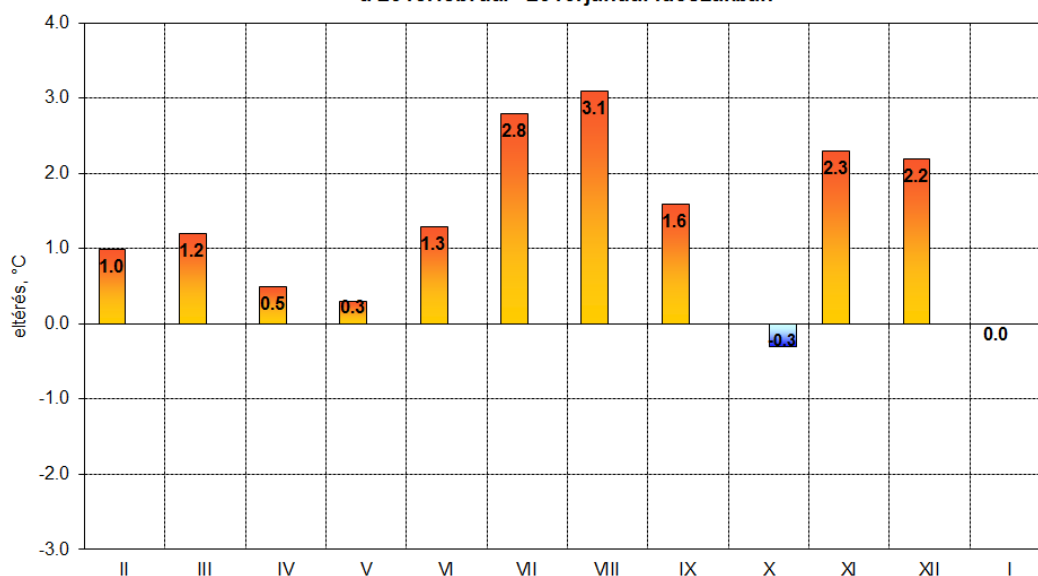
Országos áttekintésben az átlagos január havi középhőmérséklethez képest a legnagyobb negatív eltérés ($0,9^{\circ}\text{C}$) Hidasnémeti, a legnagyobb pozitív eltérés ($1,9^{\circ}\text{C}$) Pécs-Árpádtető állomáson fordult elő.

A 2016. január havi középhőmérséklet területi eloszlása

Az alábbi ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének sokévi átlagtól való eltérését.

A havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (°C) a 2015. február - 2016. január időszakban

Talajnedvesség

Síkvidékeinken a talajok legfelső (0-20 cm-es) rétegének nedvességtartalma január végén az egy hónappal korábbi állapothoz képest magasabb volt. A 0-20 cm-es talajréteg nedvességtartalmát síkvidékeinken a telített állapotot elérő vagy azt erősen megközelítő értékek jellemezték.

A 20-50 cm közötti talajréteg nedvességtartalma januárban síkvidéki területeinken növekedett. A hónap végén ennek a talajrétegnek a nedvességtartalmát a 100%-t

megközelítő, sokfelé azt elérő vagy kissé meghaladó a telített, illetve a túltelített állapotot mutató telítettségi értékek jellemezték.

Az 50-100 cm-es talajréteg nedvességtartalma januárban növekedett. Ennek a talajrétegnek a nedvességtartalmát jellemző telítettségi értékek 90-100% közötti alakultak, helyenként a túltelített állapotra utaló 100% feletti telítettségi értékek is előfordultak.

Talajvíz

Januárban néhány kisebb körzet (Mosoni-sík északi része, Kapuvári-sík déli szeglete, az Alföld néhány területfoltja) kivételével a síkvidéki területeken emelkedett a talajvízszint, melynek mértéke az érintett térségekben 0-25 cm volt. Nagyobb emelkedés a Dráva-menti sík keleti felén, a Nagykunság északkeleti tájain, a Dél-Hajdúság, a Hevesi, a Borsodi- és a Szolnoki-ártér és a Beregi-sík területén, valamint a Bodroghöz északi peremén fordult elő.

Az elmúlt hónapban az 1971-2000. közötti időszak január hónapjai átlagértékénél a Duna-Tisza közén, az Északi-középhegység előterében és a Tiszántúl északi részén alacsonyabban helyezkedett el a talajvíztükör. A legnagyobb (200-300 cm, helyenként azt meghaladó) eltérések a Duna-Tisza köze északnyugati és délkeleti részén, továbbá a déli országhatár mellett, illetve a Mátra előterében mutatkoztak. A Felső-Tisza vidék északkeleti peremterületén és a Dél-Nyírség több körzetben 100-200 cm közötti különbség-értékek alakultak ki. Az Alföld északkeleti tájain jelentős kiterjedésűek azok a térszínek is, amelyeken 50-100 cm-es eltérés mutatkozott. A Kisalföldön 50 cm-nél kisebb különbség-értékek mutatkoztak.

A viszonyítási időszak átlagértékénél jellemzően 0-50 cm-rel magasabban helyezkedett el a talajvíztükör a Mezőföld és a Dráva-menti sík területének csaknem egészén, a Tisza völgsíkján Tiszarofftól a déli országhatárig és a Tiszántúl déli részén.

A síkvidékek országos területi átlagértéke alapján a talajvíztükör az elmúlt hónapban az 1971-2000. közötti időszak január hónapjai átlagértékénél mintegy 15 cm-rel alacsonyabban helyezkedett el.

Belvízi helyzetértékelés

2016 januárjában országos összesítésben a belvízrendszerek közötti vízforgalom mennyisége 135,79 millió m³ volt, ami 45,62 millió m³-rel (51%-kal) haladta meg az előző havi értéket. A január havi vízforgalom részben a felszíni vízfolyásokból a belvízrendszereken átvezetett vízmennyiség volt.

A hónap folyamán 8 VÍZIG működési területén fordult elő belvízelöntés. A belvízelöntések maximális kiterjedése országos összességben 20420 ha volt.

A tározókban visszatartott víz mennyisége 2016 januárjában országos összesítésben az egy hónappal korábbi értékhez képest 23,29 millió m³-rel (mintegy 49%-kal) növekedett.

2. ELŐREJELZÉS

Időjárás-előrejelzés

Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2016. január 19-én kiadott hosszú távú meteorológiai előrejelzése szerint a február átlagosnál melegebb és átlagosnál kissé szárazabb, a március átlagosnál melegebb és átlagosan csapadékos, az április átlagosnál kissé melegebb és átlagosan csapadékos lesz.

A havi középhőmérséklet és a havi csapadékösszeg országos átlagértékei az alábbi előrejelzett értékközökben várhatók (zárójelben a sokévi átlagokat tüntettük föl):

Hónap	Havi középhőmérséklet [°C]	Havi csapadékösszeg [mm]
február	1,8 – 4,6 (1,1)	10 – 35 (29)
március	5,1 – 7,9 (5,4)	20 – 50 (32)
április	9,7 – 11,6 (10,3)	30 – 60 (46)

Az OMSZ 2016. február 10-én kiadott középtávú időjárás előrejelzése szerint a következő 10 napos időszakban változékony, az évszakos átlagnál csapadékosabb és többnyire enyhébb időjárásra lehet számítani. Az időszak elején sokfelé jelentős mennyiségű csapadékot adó mediterrán ciklon kelet felé távolodik, ezért a csapadékhajlam csökken. Az időszak közepén (vasárnaptól keddig) ismét többfelé várható jelentős mennyiségű (területi átlagban legalább 10 mm/nap) csapadék. Az időszak végén a csapadékhajlam ismét csökken. A napi középhőmérsékletek általában az időszakos átlag felett valószínűek, csak az átvonuló hidegfrontok mögött csökkennek átmenetileg az átlagos értékekre.

Vízháztartási előrejelzés

Január végén az előző év azonos időszakához képest – az ország egészét tekintve – szárazabb vízháztartási helyzet volt jellemző.

Az alábbi ábrákon időjárás-forgatókönyvenként szemléltetjük a február havi vízháztartási helyzet várható alakulását.

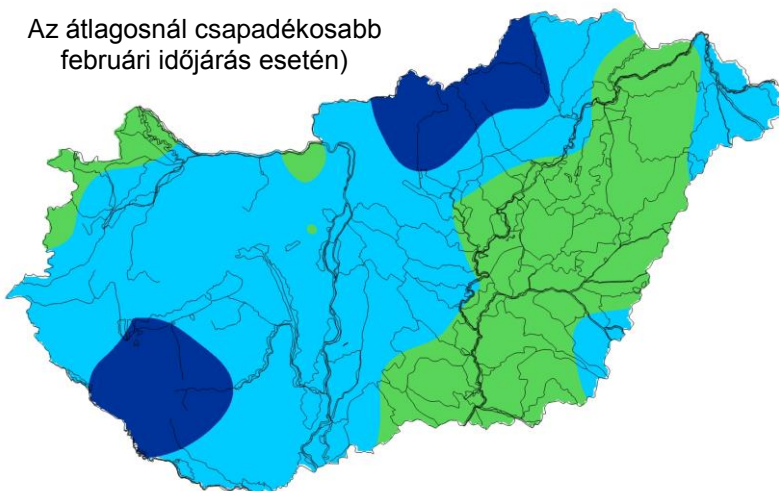
Az átlagosnál szárazabb
februári időjárás esetén

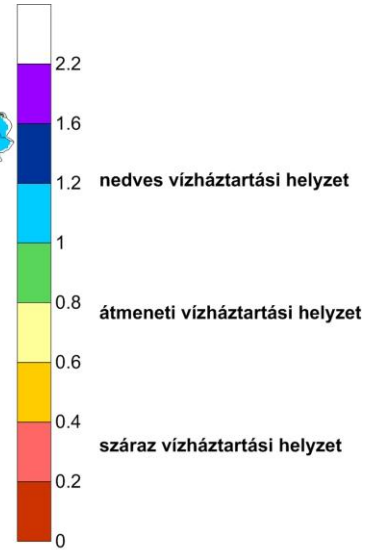
Átlagosan csapadékos
februári időjárás esetén)

Az átlagosnál csapadékosabb
februári időjárás esetén)

GVM

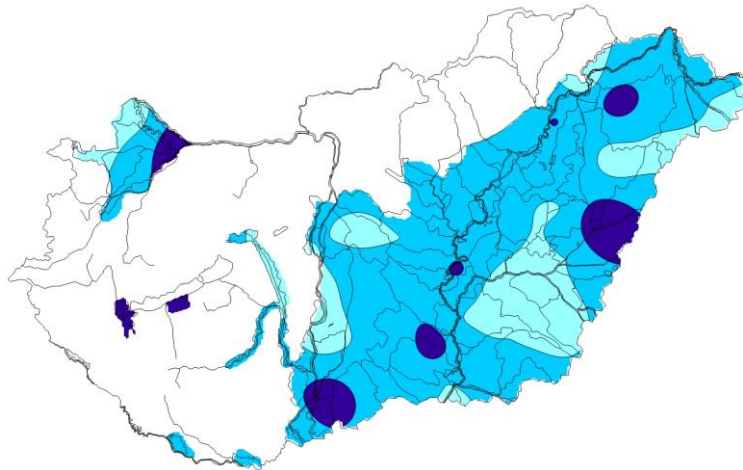

Várható belvízi kilátások

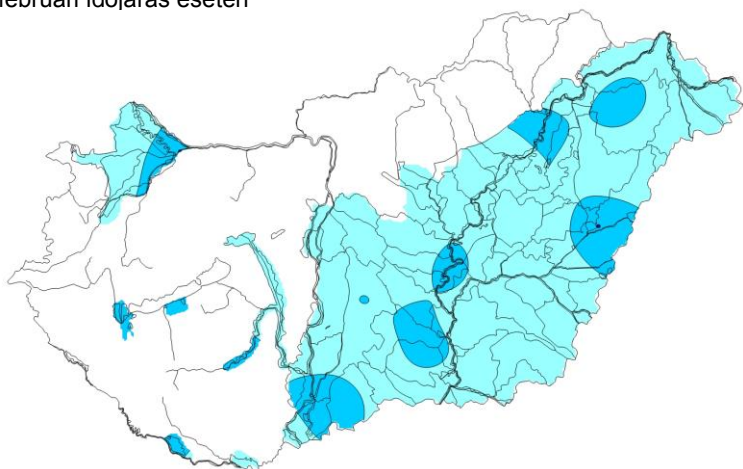
A hosszú távú meteorológiai előrejelzés szerinti február folyamán az átlagosnál melegebb időjárásra lehet számítani. Így, az ország síkvidéki területein a lehulló csapadék főleg eső formájában várható. Február hónapban a jelenlegi helyzet fennmaradására kell készülni, de figyelembe véve a február első napjaiban lehullott csapadék mennyiségét (főleg a Dunántúlon és a Duna-Tisza köze déli részén pár nap alatt egy átlagos téli hónapnak megfelelő mennyiségű csapadék esett) valamint a felszín közeli talajrétegek telítettségi állapotát az elöntött területek nagysága növekedhet is.

Az alábbi ábrákon időjárási forgatókönyvenként szemléltetjük a február havi belvízi helyzet várható alakulását.

A belvízindex alakulása az átlagosnál csapadékosabb februári időjárás esetén

A belvízindex alakulása átlagosan csapadékos februári időjárás esetén

PBI

